

Akıllı Tahta
Uyumlu

Karekod
Çözümlü

Matematik

**ÇALIŞMA
YAPRAKLARI**

Özet Konu Anlatımı
Karekod Çözümlü Sorular

Yazarlar

Mustafa Fatih BAL

Fatma AKKAYA

Demet TAPTİK

Giriş
Yayınları

5. SINIF MATEMATİK

EDİTÖR

Turgut MEŞE

Bütün hakları Giriş Yayınlarına aittir.

Yayıncının izni olmaksızın kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

ISBN NO

978-625-6532-21-2

SERTİFİKA NO.

40447

KAPAK TASARIMI

Giriş Yayınları Tasarım Ekibi

SAYFA TASARIMI

Giriş Yayınları Dizgi Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33

WhatsApp: 0505 099 24 84

www.girisyayinlari.com

girisyayinlari@gmail.com

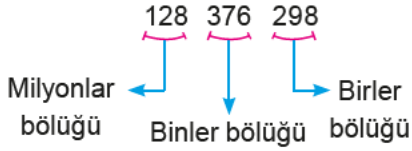
İÇİNDEKİLER

DOĞAL SAYILARIN OKUNUŞU VE YAZILIŞI	1
SAYI VE BASAMAK DEĞERİ	3
ÖRÜNTÜLER	5
DOĞAL SAYILARLA TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMİ	7
DOĞAL SAYILARLA ÇARPMA VE BÖLME İŞLEMİ	9
DOĞAL SAYILARI ZİHİNDEN ÇARPMA VE BÖLME	11
ÇARPMA VE BÖLME İŞLEMİNDE VERİLMİYENİ BULMA	13
ÜSLÜ İFADELER (BİR SAYININ KARESİ VE KÜPÜ)	15
PARANTEZLİ İŞLEMLER	17
DÖRT İŞLEM İÇEREN PROBLEMLER	19
BİRİM KESİRLERİ SAYI DOĞRUSUNDA GÖSTERME VE SIRALAMA	21
TAM SAYILI KESİR VE BİLEŞİK KESİRLER	23
DENK KESİRLER	25
KESİRLERİ SIRALAMA	27
BİR ÇOKLUĞUN BASİT KESİR KADARINI BULMA	29
KESİRLERLE TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMİ	31
KESİRLERLE İŞLEM YAPMAYI GEREKTİREN PROBLEMLER	33
ONDALIK GÖSTERİMLER	35
ONDALIK GÖSTERİMLERDE SAYI VE BASAMAK DEĞERİ	37
ONDALIK GÖSTERİMLERİ SAYI DOĞRUSUNDA GÖSTERME VE SIRALAMA	39
ONDALIK GÖSTERİMLERLE TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMİ	41
YÜZDELER VE YÜZDE - KESİR İLİŞKİSİ	43
KESİR, ONDALIK VE YÜZDELİK İFADELERİN KARŞILAŞTIRILMASI	45
BİR ÇOKLUĞUN BELİRTİLEN YÜZDE PAYINI BULMA	47
DOĞRU - DOĞRU PARÇASI VE İŞİN	49
BİR NOKTANIN DİĞER NOKTAYA GÖRE KONUMU	51
EŞ DOĞRU PARÇALARI	53
AÇI VE AÇI ÇEŞİTLERİ	55
PARALEL VE DİK DOĞRU PARÇALARI	57
ÇOKGENLER	59
ÜÇGEN VE ÇEŞİTLERİ	61
MEDYA KAYNAKLARI - GÖRSELLER	62
KARE VE DİKDÖRTGEN	63
PARALEL KENAR - EŞKENAR DÖRTGEN - YAMUK	65
ÜÇGEN VE DÖRTGENLERİN İÇ AÇILARININ TOPLAMI	67
ARAŞTIRMA SORULARI OLUŞTURMA	69
ÇETELE VE SIKLIK TABLOSU	71
SIKLIK TABLOSU VE SÜTUN GRAFİĞİ	72
SÜTUN GRAFİĞİ	73
UZUNLUK ÖLÇME BİRİMLERİ	75
ÇOKGENLERİN ÇEVRE UZUNLUKLARI	77
ZAMAN ÖLÇME BİRİMLERİ VE ZAMAN ÖLÇME	79
KARE VE DİKDÖRTGENİN ALANI	81
DİKDÖRTGENİN ALANI İLE İLGİLİ PROBLEMLER	83
DİKDÖRTGENLER PRİZMASI	85
DİKDÖRTGENLER PRİZMASININ YÜZEY AÇINIMI	87
DİKDÖRTGENLER PRİZMASININ YÜZEY ALANI	89
CEVAP ANAHTARI	92

Kısa Kısa

- Doğal sayılar sağdan sola doğru üçerli gruba ayrılır, ayrılan her gruba **bölük** adı verilir.
 - 1, 2 ve 3 basamaklı sayılar sadece birler bölümünden oluşur.
 - 4, 5 ve 6 basamaklı sayılar birler ve binler bölümünden oluşur.
 - 7, 8 ve 9 basamaklı sayılar birler, binler ve milyonlar bölümünden oluşur.

Bölük Adları	Milyonlar Bölüğü	Binler Bölüğü	Birler Bölüğü
Sayı	128	376	298

Kısa Kısa

- 7, 8 ve 9 basamaklı sayıları okurken;
 - Sayılar soldan sağa doğru okunur.
 - Milyonlar bölümündeki sayı okunur sonuna **milyon**,
 - Binler bölümündeki sayı okunur sonuna **bin** getirilir.
 - Birler bölümündeki sayı okunur sonuna bölük adı getirilmez.

Örnek: 458 129 617 sayısını bölüklerine ve basamaklarına ayıralım. Okunuşunu yazalım.

Bölük Adları	Milyonlar Bölüğü	Binler Bölüğü	Birler Bölüğü
Sayı	4 5 8	1 2 9	6 1 7
Okunuşu	Dört yüz elli sekiz milyon	yüz yirmi dokuz bin	altı yüz on yedi

Örnek: Aşağıdaki tabloda verilen sayıların okunuşlarını yazalım.

Sayı	Okunuşu
623 276 004	Altı yüz yirmi üç milyon iki yüz yetmiş altı bin dört
3 498 250	Üç milyon dört yüz doksan sekiz bin iki yüz elli

Kısa Kısa

- 7, 8 ve 9 basamaklı doğal sayıları yazarken;
 - Milyon** sözcüğünden önceki sayı **milyonlar bölümü**,
 - Bin** sözcüğünden önceki sayı **binler bölümü**dür.

Örnek:

“Yetmiş dört **milyon** : 74
altı yüz beş **bin** : 605
üç yüz kırk sekiz” : 348

Sayı: 74 605 348

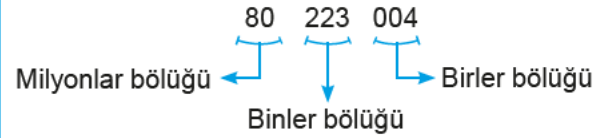
Örnek: Aşağıda sayıların okunuşu ve yazılışı verilmiştir.

Okunuşu	Sayı
Altmış dört milyon iki yüz bin yirmi beş	64 200 025
Yüz elli iki milyon üç	152 000 003

Soru: “80 223 004” sayısının okunuşu hangisidir?

- Sekiz yüz iki milyon iki yüz otuz bin dört
- Seksen iki milyon üç yüz bin dört
- Seksen milyon iki yüz yirmi üç bin dört
- Seksen milyon iki yüz otuz bin dört

Çözüm: Sayıyı bölüklerine ayıralım.

Okunuşu: Seksen milyon iki yüz yirmi üç bin dört

Soru:

Yukarıdaki abaküste gösterilen sayının yazılışı hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- 320 243 031
- 320 244 033
- 310 243 031
- 230 243 031

Çözüm: Milyonlar bölümündeki sayı: 320, binler bölümündeki sayı: 243, birler bölümündeki sayı: 031'dir. Sayının yazılışı: 320 243 031'dir.

TEST 1

(Çözümler için karekodu okutunuz.)

1.

Şekildeki abaküste gösterilen sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 319 040 657 B) 309 150 658
C) 309 140 657 D) 308 140 656

2. Doğum tarihi 12 / 08 / 2009 olan Merve, sayıları yıl, ay, gün olarak yanyana getiriyor ve okuyor.

Buna göre okunuşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yirmi milyon dokuz bin sekiz yüz on iki
B) Yirmi milyon doksan bin sekiz yüz on iki
C) İki milyon doksan bin sekiz yüz on iki
D) On iki milyon seksen iki bin dokuz

3.

Şekildeki abaküste gösterilen sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4 201 532 B) 4 215 032
C) 5 210 532 D) 4 210 523

4. 7 basamaklı rakamları farklı en küçük doğal sayının binler bölümünde hangi rakamlar bulunur?

- A) 1, 0, 2 B) 1, 2, 3
C) 0, 2, 3 D) 2, 3, 4

5.

Binler bölümü	Rakamları farklı üç basamaklı en küçük doğal sayı
Birler bölümü	Rakamları farklı iki basamaklı en küçük doğal sayı
Milyonlar bölümü	Rakamları farklı üç basamaklı en büyük doğal sayı

Yukarıda verilen tabloya göre belirtilen sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 102 987 010 B) 987 010 102
C) 999 102 010 D) 987 102 010

6.

'İki yüz beş milyon yetmiş dört bin on altı'

Yukarıda okunuşu verilen sayı rakamlarla yazılarak sıfırlar siliniyor.

Buna göre oluşan yeni sayının okunuşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İki yüz elli yedi milyon dört yüz on altı
B) İki yüz elli yedi bin dört yüz on altı
C) İki milyon beş yüz yetmiş bin dört yüz on altı
D) İki milyon beş yüz yetmiş dört bin on altı

7.

2, 6, 5	1, 3, 8	4, 7, 0
Birler Bölümü	Binler Bölümü	Milyonlar Bölümü

Yukarıda verilen rakamlar belirtilen bölüklere yazılmak üzere oluşturulacak 9 basamaklı en küçük sayı hangisidir?

- A) 183 407 256
B) 470 138 256
C) 138 470 256
D) 407 138 256

Kısa Kısa

Basamak : Bir sayıdaki rakamların bulunduğu yerlere **basamak** denir. Basamaklar sağdan sola (\leftarrow) doğru isimlendirilir.

Basamak Değeri: Bir sayıdaki her rakamın sayı değeri ile bulunduğu basamağın çarpımına bu rakamın **basamak değeri** denir.

Sayı Değeri: Rakamların basamaklarına bakılmaksızın sayının kendi değerine **sayı değeri** denir.

Bölük Adları	Milyonlar Bölüğü			Binler Bölüğü			Birler Bölüğü		
Basamak Adları	Yüz Milyonlar Basamağı	On Milyonlar Basamağı	Milyonlar Basamağı	Yüz Binler Basamağı	On Binler Basamağı	Binler Basamağı	Yüzler Basamağı	Onlar Basamağı	Birler Basamağı
Sayı		8	4	6	1	0	5	2	5
Sayı Değeri		8	4	6	1	0	5	2	5
Basamak değeri		80 000 000	4 000 000	600 000	10 000	0	500	20	5

Kısa Kısa

- Sıfır rakamının sayı ve basamak değeri sıfırdır yani kendisine eşittir.
- Birler basamağındaki rakamın sayı ve basamak değeri her zaman kendisine eşittir.

Örnek: 2 307 485 sayısının sayı ve basamak değerlerini bulalım.

Sayı	Sayı Değeri	Basamak Adı	Basamak Değeri
2 307 485			
5	5	Birler	$5 \times 1 = 5$
8	80	Onlar	$8 \times 10 = 80$
4	400	Yüzler	$4 \times 100 = 400$
7	7000	Binler	$7 \times 1 000 = 7000$
0	0	On binler	$0 \times 10 000 = 0$
3	300 000	Yüz binler	$3 \times 100 000 = 300 000$
2	2 000 000	Milyonlar	$2 \times 1 000 000 = 2 000 000$
			$+ 2 000 000$
			2 307 485

Basamak değerlerini topladığımızda yine sayının kendisini elde ederiz. \rightarrow

Soru: 6392 sayısının rakamlarının basamak değerleri toplamı ile sayı değerleri toplamının farkı kaçtır?

- A) 6392 B) 6372 C) 6352 D) 6312

Çözüm:

Sayı	Sayı Değeri	Basamak Değeri
6 3 9 2		
2	2	$2 \times 1 = 2$
9	90	$9 \times 10 = 90$
3	300	$3 \times 100 = 300$
6	6000	$6 \times 1000 = 6000$

Sayı değerleri toplamı: $2+9+3+6=20$

Basamak değerleri toplamı: $2+90+300+6000=6392$

$6392 - 20 = 6372$ 'dir.

↓ Sayı değerleri toplamı
↓ Basamak değerleri toplamı

Soru: Sekiz basamaklı rakamları farklı en küçük tek sayının binler bölümündeki sayı kaçtır?

- A) 102 B) 234 C) 345 D) 567

Çözüm: Sekiz basamaklı rakamları farklı en küçük tek sayı:

10 234 567'dir.
Milyonlar bölümü ← Birler bölümü
Binler bölümü → 234 sayısı bulunur.

TEST 2

(Çözümler için karekodu okutunuz.)

1.

	Sayı	5'in Basamak Değeri
I	8 345 067	5 000
II	3 208 415	5
III	4 123 540	50
IV	7 950 146	50 000

Yukarıda verilen tabloya göre kaç tanesinde 5'in basamak değeri hatalı verilmiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

2.

80 643 159

Yukarıda verilen doğal sayı için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Basamak değeri en küçük olan rakam 9'dur.
 B) Basamak değeri en büyük olan rakam 8'dir.
 C) 5'in basamak değeri 5'tir.
 D) 6'nın basamak değeri 600 000'dir.

3. Binler bölümündeki rakamların sayı değerleri toplamı 15 olan sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 20 387 946 B) 4 305 972
 C) 34 785 642 D) 20 546 809

4.

3 854 062

26 401 375

1. Kart

2. Kart

Kartlarda yazılı sayılardan 1.karttaki sayının binler bölümünün rakamları toplamı , 2.karttaki sayının birler bölümündeki rakamların toplamından kaç fazladır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

5.

31 693 480

Yukarıda verilen sayının milyonlar basamağındaki rakam 2 artırılıyor ve on binler basamağındaki rakam da 3 azaltılıyor.

Buna göre oluşan yeni sayı aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 31 863 480 B) 32 693 480
 C) 33 690 480 D) 33 663 480

6.

4 603 258

Yukarıda verilen sayının yüzler basamağındaki rakam 2 artırılıp , binler basamağındaki rakam 1 azaltılırsa sayı nasıl değişir?

- A) 1800 azalır. B) 800 artar.
 C) 10800 azalır. D) 800 azalır.

7.

Aşağıda verilen sayıların hangisinde binler bölümündeki rakamların sayı değerleri toplamı onlar basamağındaki rakamın sayı değerine eşittir?

- A) 1 240 195 B) 2 340 175
 C) 4 213 082 D) 1 320 164

8.

3 052 649

Yukarıda verilen doğal sayı için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 2'nin basamak değeri 2000'dir.
 B) Sayı değeri en küçük olan rakam 0'dır.
 C) Basamak değeri en büyük olan rakam 9'dur.
 D) 4'ün sayı ve basamak değerlerinin toplamı 44'tür.

9.

Onlar basamağında 4, on binler basamağında 6 bulunan yedi basamaklı doğal sayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3 576 149 B) 4 620 834
 C) 9 362 548 D) 15 976 342

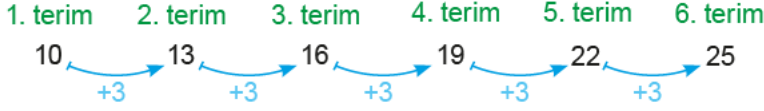
Kısa Kısa

Sayı Örüntüsü: Belirlenen bir sayıya belli bir sayının eklenmesi ya da çıkarılması ile oluşturulan sayı dizisine örüntü denir.

Terim: Sayı dizisindeki her sayıya terim denir.

Artan Sayı Örüntüsü: Ardışık terimler artıyorsa artan bir sayı örüntüsüdür.

Örnek: 10, 13, 16, 19, 22, 25... örüntüsünü inceleyelim.

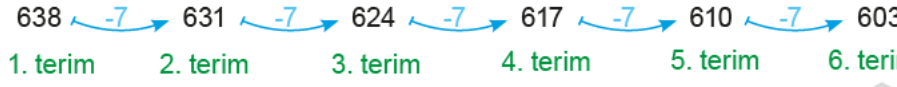
Örüntünün kuralı:
3'er 3'er artarak devam eden örüntüdür.

Kısa Kısa

Azalan Sayı Örüntüsü: Ardışık terimler azalıyorsa azalan bir sayı örüntüsüdür.

Soru: 638, 631, 624, , 610, 603 sayı örüntüsünü açıklayarak yerine gelmesi gereken sayıyı bulalım.

Çözüm: Önce örüntünün kuralını bulalım.

yerine gelmesi gereken sayı 617'dir.

Örüntünün kuralı:
7'şer 7'şer azalan bir sayı örüntüsüdür.

Soru:

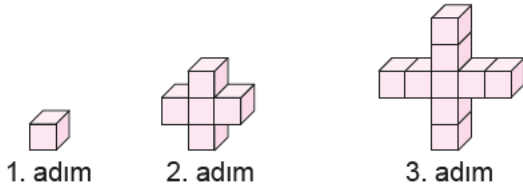
Yukarıda verilen şekil örüntüsünün 5. adımında kaç kare olduğunu bulalım.

Çözüm:

Adım	1. adım	2. adım	3. adım	4. adım	5. adım
Kare Sayısı	1	3	5	7	9

+2 +2 +2 +2

Soru:

Yukarıda verilen örüntünün 4. adımında kaç adet küp vardır?

A) 13 B) 16 C) 17 D) 19

Çözüm:

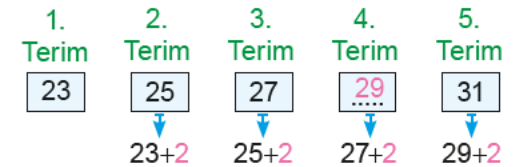
Soru:

Sayı örüntüsünde boş bırakılan yere yazılması gereken sayı kaçtır?

A) 28 B) 29 C) 30 D) 36

Çözüm:

TEST 3

(Çözümler için karekodu okutunuz.)

1. 4 , 12 , 20 , 28 , ...

Yukarıda verilen örüntünün 6.adımına hangi sayı gelmelidir?

A) 36 B) 40 C) 44 D) 52

2. 5 , 9 , 12 , 17 , ...

Yukarıda verilen sayılardan hangisi örüntünün kuralını bozan sayıdır?

A) 5 B) 9 C) 12 D) 17

3. Aşağıda verilen sayılardan biri hariç diğer sayılar küçükten büyüğe doğru sıralandığında bir örüntü oluşturuyor.

Buna göre hangi sayı çıkarılmalıdır?

A) 21 B) 15 C) 10 D) 18

4.

1. adım

2. adım

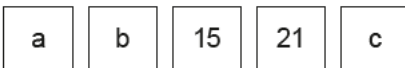
3. adım

Yukarıda verilen örüntünün 6. adımında kaç tane

bulunur?

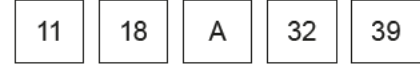
A) 25 B) 21 C) 17 D) 13

5.

Yukarıda verilen örüntüde $a + b + c$ kaçtır?

A) 39 B) 38 C) 37 D) 36

6.

Yukarıda verilen örüntüde A kaçtır?

A) 22 B) 23 C) 25 D) 31

7.

Yukarıda verilen örüntüde $\square + \triangle$ kaçtır?

A) 111 B) 101 C) 91 D) 81

8.

1. adım

2. adım

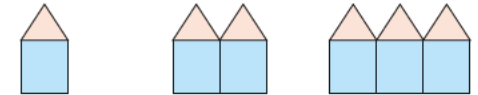
3. adım

Yukarıda verilen örüntünün her adımı eş karelerden oluşturulmuş ve her bir karenin kenar uzunluğu 1 birimdir.

Buna göre 6. adımdaki örüntünün çevre uzunluğu kaç birimdir?

A) 15 B) 14 C) 13 D) 12

9.

1. adım

2. adım

3. adım

Yukarıda verilen örüntüde üçgenler ve kareler kendi aralarında eştir.

Buna göre 10. adımda oluşan örüntüdeki üçgenlerin dışarıda kalan kenar sayıları, karelerin dışarıda kalan kenar sayılarından kaç fazladır?

A) 6 B) 8 C) 10 D) 12

Kısa Kısa

- İleriye doğru saymanın kısa yoldan yapılmasına toplama işlemi denir.
- Toplama işlemleri alt alta veya yan yana yapılabilir.
- Alt alta yapılan toplama işlemlerinde aynı basamak-taki sayıların alt alta gelmesi gerekir.

Alt alta toplama

$$\begin{array}{r} 8276 \\ + 9310 \\ \hline 17586 \end{array}$$

1. Toplanan
2. Toplanan
Toplam

Yan yana toplama

$$\begin{array}{r} 8276 \\ + 9310 \\ \hline 17586 \end{array}$$

1. Toplanan 2. Toplanan Toplam

Soru: Bir fındık bahçesinde 1. gün 1723 kg, 2. gün 3051 kg fındık toplanmıştır. İki günde toplam kaç kg fındık toplanmıştır?

- A) 4704 B) 4074 C) 4774 D) 4784

Çözüm:

$$\begin{array}{r} 1723 \\ + 3051 \\ \hline 4774 \end{array}$$

1+3 → 3+1
7+0 → 2+5

Soru:

$$\begin{array}{r} 673 \triangle 6 \\ + 2 \circ 142 \\ \hline \square 747 \nabla \end{array}$$

Yukarıda verilen toplama işleminde \triangle , \circ , \square ve ∇ şekil-leri yerine gelecek rakamları bulalım.

Çözüm:

Birler basamağı: $6 + 2 = \nabla$ ise $6 + 2 = 8$ $\nabla = 8$
Onlar basamağı: $\triangle + 4 = 7$ ise $3 + 4 = 7$ $\triangle = 3$
Binler basamağı: $7 + \circ = 7$ ise $7 + 0 = 7$ $\circ = 0$
On binler basamağı: $6 + 2 = \square$ ise $6 + 2 = 8$ $\square = 8$

Kısa Kısa

- Geriye doğru saymanın kısa ve kurallı olarak yapılmasına **çıkarma işlemi** denir.
- Çıkarma işlemi alt alta veya yan yana yapılabilir.
 - Alt alta çıkarma işleminde sayıların aynı basamaqları alt alta yazılır ve çıkarma işlemine birler basamağından başlanır.
 - Eksilen sayının her basamağındaki rakam, çıkan sayının her basamağındaki rakamdan büyük olduğunda çıkarma işlemi **onluk bozmadan** yapılır.
- Aynı basamaktaki rakamlar alt alta getirilir.

Alt alta çıkarma işlemi

$$\begin{array}{r} 7893 \\ - 3271 \\ \hline 4622 \end{array}$$

Eksilen
Çıkan
Fark

Yan yana çıkarma işlemi

$$\begin{array}{r} 7893 \\ - 3271 \\ \hline 4622 \end{array}$$

Eksilen Çıkan Fark

Soru: $8764 - 6253$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 2391 B) 2511 C) 2621 D) 3111

Çözüm:

$$\begin{array}{r} 8 \text{ binlik} + 7 \text{ yüzlük} + 6 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \\ - 6 \text{ binlik} + 2 \text{ yüzlük} + 5 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik} \\ \hline 2 \text{ binlik} + 5 \text{ yüzlük} + 1 \text{ onluk} + 1 \text{ birlik} \end{array}$$

Soru:

$$\begin{array}{r} 72347 \\ - 1215 \\ \hline \text{A} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8967 \\ - 4536 \\ \hline \text{B} \end{array}$$

Yukarıda verilen işlemlere göre $\text{A} - \text{B}$ kaç-tır?

- A) 67 701 B) 66 901 C) 66 701 D) 65 701

Çözüm:

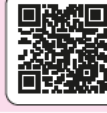
$$\begin{array}{r} 72347 \\ - 1215 \\ \hline 71132 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8967 \\ - 4536 \\ \hline 4431 \end{array}$$

$\text{A} - \text{B} = 71132 - 4431 = 66701$ bulunur.

TEST 4

(Çözümler için karekodu okutunuz.)

$$\begin{array}{r} 357 \\ + 246 \\ \hline . . . \end{array}$$

Yukarıda verilen işlemin sonucu kaçtır?

- A) 703 B) 613 C) 603 D) 503

$$\begin{array}{r} 3000 \\ - 276 \\ \hline \end{array}$$

Yukarıda verilen işleme göre fark kaçtır?

- A) 2834 B) 2824
-
- C) 2734 D) 2724

$$\begin{array}{r} 3A7 \\ + B7C \\ \hline 951 \end{array}$$

Yukarıda verilen işleme göre $A + B + C$ kaçtır?

- A) 14 B) 15 C) 16 D) 17

$$\begin{array}{r} M5K \\ + 2L6 \\ \hline 873 \end{array}$$

Yukarıda verilen işleme göre $K + L + M$ kaçtır?

- A) 14 B) 15 C) 16 D) 17

$$\begin{array}{r} 3 . 4 \\ + . 2 . \\ \hline 873 \end{array}$$

Yukarıda verilen işlemde noktalı yerlere gelebilecek sayıların toplamı kaçtır?

- A) 20 B) 19 C) 18 D) 17

$$\begin{array}{r} 606 \\ 660 \\ + 66 \\ \hline ? ? ? \end{array}$$

Yukarıda verilen işlemin sonucu kaçtır?

- A) 1032 B) 1232 C) 1322 D) 1332

7. Rakamları farklı üç basamaklı en büyük doğal sayı ile rakamları farklı üç basamaklı en küçük doğal sayının toplamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 989 B) 999 C) 1089 D) 1199

8. Üç doğal sayının toplamı 486'dır.

Bu sayılardan ikisi 182 ve 134 olduğuna göre üçüncü sayı kaçtır?

- A) 170 B) 160 C) 150 D) 140

9. Rakamları farklı üç basamaklı iki doğal sayının toplamı 567 olduğuna göre bu sayılardan en büyüğü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 456 B) 465 C) 457 D) 475

10.

6, 0, 4, 2, 1, 5, 8

Yukarıda verilen rakamları birer defa kullanılarak yazılabilecek dört basamaklı en küçük sayı yazılacaktır. Kalan rakamlar ile üç basamaklı en büyük doğal sayı yazılacaktır.

Buna göre bu iki sayı arasındaki fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 149 B) 159 C) 169 D) 179

Kısa Kısa

- Bir çarpma işleminde çarpılan sayının kaç kez tekrarlanacağını gösteren sayılara **çarpan** denir.
- Çarpma işleminin sonucu olan sayı ise **çarpımdır**.
- Sayılar sağdan sola doğru alt alta yazılır.

$$\begin{array}{r} 312 \rightarrow 1. \text{ Çarpan} \\ \times 654 \rightarrow 2. \text{ Çarpan} \\ \hline 1248 \rightarrow 4 \times 312 \text{ 'nin sonucu yazılır.} \\ 1560 \rightarrow 5 \times 312 \text{ 'nin sonucu bir basamak sola} \\ + 1872 \rightarrow 6 \times 312 \text{ 'nin sonucu iki basamak sola} \\ \hline 204048 \rightarrow \text{Çarpım çarpan sonuçları toplanır.} \end{array}$$

Soru:
$$\begin{array}{r} 214 \\ \times 32 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

Yukarıdaki çarpma işleminin sonucu kaçtır?

- A) 6545 B) 6644 C) 6848 D) 6843

Çözüm:

1. yol

Sayı	Basamak Değeri
32	
	2 (Birler basamağı)
	30 (Onlar basamağı)

$$\begin{array}{r} 1. \text{ çarpan} \leftarrow 214 \\ 2. \text{ çarpan} \leftarrow \times 32 \\ \hline 428 \rightarrow (2 \times 214 = 428) \\ + 6420 \rightarrow (30 \times 214 = 6420) \\ \hline 6848 \rightarrow \text{Çarpım} \end{array}$$

2. yol

$$\begin{array}{r} 214 \\ \times 32 \\ \hline 428 \\ + 642 \\ \hline 6848 \end{array}$$

Dikkat edilirse 214 sayısını 3 ile çarparken sondan bir basamak boş bırakıp sayıyı yazdık. Daha sonra çarpım sonuçlarını topladık.

Soru: 132×14 işleminin sonucu kaçtır?

- A) 184 B) 1748 C) 1848 D) 1858

Çözüm:

$$\begin{array}{r} 132 \\ \times 14 \\ \hline 528 \rightarrow 4 \times 132 \\ + 1320 \rightarrow 10 \times 132 \\ \hline 1848 \end{array}$$

Kısa Kısa

- Eşit olarak bölme, dağıtma ve paylaşırma yapılacağı zaman **bölme işlemi** yapılır.

$$\begin{array}{r} \text{Bölünen} \leftarrow 96 \mid 16 \rightarrow \text{Bölen} \\ - 96 \quad \quad \quad 6 \rightarrow \text{Bölüm} \\ \hline \text{Kalan} \leftarrow 00 \end{array}$$

$$\text{Bölünen Sayı} = \text{Bölen} \times \text{Bölüm} + \text{Kalan}$$

Soru: $6992 \div 23$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 293 B) 296 C) 300 D) 304

Çözüm:

$$\begin{array}{r} 6992 \mid 23 \\ - 69 \quad \quad \quad 304 \\ \hline 0092 \\ - 92 \\ \hline 0000 \end{array}$$

Bu işlemde yukarıdan indirdiğimiz 9'da 23 sayısı yoktur. Bu nedenle bölümde 3'ün yanına 0 (sıfır) ekledik.

Bölme işleminde aynı satırda iken 2 sayı aşağıya inerse bölme bir tane 0 (sıfır) eklenir.

Soru:
$$\begin{array}{r} 6840 \mid 32 \\ \hline \end{array}$$

Yukarıda verilen bölme işleminde kalan kaçtır?

- A) 6840 B) 213 C) 32 D) 24

Çözüm:
$$\begin{array}{r} 6840 \mid 32 \\ - 64 \quad \quad \quad 213 \\ \hline 044 \\ - 32 \\ \hline 120 \\ - 96 \\ \hline 024 \end{array}$$

Soru:
$$\begin{array}{r} 504 \mid 14 \rightarrow \square \mid 12 \\ \square \rightarrow \square \end{array}$$

Yukarıda verilen bölme işlemlerine göre ? yerine kaç yazılır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

Çözüm:
$$\begin{array}{r} 504 \mid 14 \rightarrow \square \mid 12 \\ - 42 \quad \quad \quad \square \rightarrow \square \mid 12 \\ \hline 084 \quad \quad \quad - 36 \quad \quad \quad 3 \\ - 84 \quad \quad \quad \quad \quad \quad 00 \\ \hline 00 \end{array}$$

TEST 5

(Çözümler için karekodu okutunuz.)

1.

$$\begin{array}{r} 75 \\ \times 12 \\ \hline \end{array}$$

Yukarıda verilen işlemin sonucu kaçtır?

- A) 880 B) 890 C) 900 D) 910

2.

$$A = 11 \times 12 \text{ ve } B = 12 \times 13$$

Yukarıda verilenlere göre $B - A$ kaçtır?

- A) 22 B) 23 C) 24 D) 25

3.

$$A = 14 \times 15 \text{ ve } B = A + 70$$

Yukarıda verilenlere göre B sayısı kaçtır?

- A) 280 B) 290 C) 300 D) 310

4.

I. 25×12

II. 35×14

III. 15×16

IV. 10×28

Yukarıda verilen işlemlerden hangisinin sonucu diğerlerinden daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV

5.

A	$6 \cdot 8$
B	$2 \cdot A$
C	$3 \cdot B$
D	$4 \cdot C$

Yukarıda verilen tabloya göre D aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1152 B) 288 C) 96 D) 48

6.

$$\begin{array}{r} 475 \overline{) 25} \\ \hline \end{array}$$

Yukarıda verilen bölme işleminde bölüm kaçtır?

- A) 17 B) 19 C) 21 D) 23

7.

$$\begin{array}{r} 558 \overline{) 18} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 861 \overline{) 21} \\ \hline \end{array}$$

Yukarıda verilen bölme işlemlerinde bölümlerin toplamı kaçtır?

- A) 52 B) 62 C) 72 D) 82

8.

$$\begin{array}{r} 240 \overline{) 16} \\ \hline \end{array}$$

Yukarıda verilen bölme işleminde bölümün 4 fazla çıkması için bölen sayı, bölünen sayının kaç fazlasına bölünmesi gerekir?

- A) 70 B) 68 C) 66 D) 64

9.

744 tuğla ile bir duvarın 24 sırası örülüyor.

Buna göre duvarın bir sırasında kaç tane tuğla kullanılmıştır?

- A) 41 B) 31 C) 21 D) 19

10.

$$\begin{array}{l} 876 \div 12 = A \\ 549 \div 9 = B \end{array}$$

Yukarıda verilen bölme işlemlerine göre $A - B$ kaçtır?

- A) 11 B) 12 C) 13 D) 14

Kısa Kısa

- Bir doğal sayıyı kısa yoldan 10, 100 ve 1000 ile çarpmak demek 10, 100 ve 1000 deki sıfır kadar sayının sağına sıfır eklemek demektir.

$$826 \times 10 = 8260$$

$$672 \times 1000 = 672000$$

$$763 \times 100 = 76300$$

Kısa Kısa

- Bir doğal sayıyı 5 ile çarpmak demek 10 ile çarpıp 2 ile bölmek demektir.

Örnek: 326×5 işlemini zihinden yapalım.

$$326 \times 10 = 3260 \quad \rightarrow \quad 3260 \div 2 = 1630$$

Sayıyı 10 ile çarptık. Yani sayının sonuna 0 ekledik.

Çıkan sonucu 2'ye böldük.

Kısa Kısa

- Bir doğal sayıyı 8 ile çarpmak demek üç defa art arda 2 katını almak demektir.

Örnek: 63×8 işlemini zihinden yapalım.

$$63 \times 2 = 126 \quad \rightarrow \quad \text{Sayıyı 2 ile çarptık.}$$

$$126 \times 2 = 252 \quad \rightarrow \quad \text{Sonucu 2 ile 2. kez çarptık.}$$

$$252 \times 2 = 504 \quad \rightarrow \quad \text{Sonucu 2 ile 3. kez çarptık.}$$

$$63 \times 8 = 504 \text{ olur.}$$

Kısa Kısa

- Bir doğal sayıyı 9 ile çarpmak demek sayıyı 10 ile çarpıp kendisini çıkarmak demektir.

Örnek: 148×9 işleminin sonucunu bulalım.

$$148 \times 10 = 1480 \quad \rightarrow \quad \text{Sayıyı 10 ile çarptık.}$$

$$1480 - 148 = 1332 \quad \rightarrow \quad \text{Çarpımdan da sayının kendisini çıkardık.}$$

$$148 \times 9 = 1332 \text{ olur.}$$

Kısa Kısa

- Bir doğal sayıyı kısa yoldan 10, 100 ve 1000 ile bölmek demek 10, 100 ve 1000 deki sıfır kadar sayıdan sıfır silmek demektir.

1 tane sıfır silinir.

10'da 1 sıfır var.

$$56300 \div 10 = 5630$$

2 tane sıfır silinir.

100'de 2 sıfır var.

$$297000 \div 100 = 2970$$

Kısa Kısa

- Bir doğal sayıyı 5 ile bölmek demek 2 ile çarpıp 10 ile bölmek demektir.

$$\text{Örnek: } 75 \div 5 = 15 \quad 135 \div 5 = 27$$

$$75 \times 2 = 150 \quad 135 \times 2 = 270$$

$$150 \div 10 = 15 \quad 270 \div 10 = 27$$

Kısa Kısa

- Bir doğal sayıyı 25 ile bölmek demek 4 ile çarpıp 100 ile bölmek demektir.

Soru: $2400 \div 25$ işlemini zihinden yapalım.

$$\text{Çözüm: } 2400 \div 100 = 24$$

$$24 \times 4 = 96$$

Soru: Aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucu en büyüktür?

A) $2400 \div 100$

B) $600 \div 10$

C) $700 \div 5$

D) $600 \div 100$

$$\text{Çözüm: } 2400 \div 100 = 24 \quad 600 \div 10 = 60$$

$$700 \div 5 \text{ için; } 700 \div 10 = 70 \text{ ve } 70 \times 2 = 140$$

$$600 \div 100 = 6$$

Soru: Aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucu 5'e tam bölünür?

A) $120 \div 5$

B) $60 \div 5$

C) $125 \div 5$

D) $20 \div 5$

$$\text{Çözüm: } 120 \div 5 = 24, \quad 60 \div 5 = 12,$$

$$125 \div 5 = 25, \quad 20 \div 5 = 4$$

Sayılar 2 ile çarpılıp, 10'a bölünmüştür. $125 \div 5 = 25$ sayısı 5'e tam bölünür.

TEST 6

(Çözümler için karekodu okutunuz.)

1.

- I. $24 \times 100 = 240$
 II. $135 \times 10 = 1350$
 III. $32 \times 1000 = 3200$
 IV. $9 \times 100 = 900$

Yukarıda verilen eşitliklerden kaç tanesinde işlem yapmadan doğrudan sağına sıfır atılarak doğru sonuca ulaşılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

2. Bir doğal sayıyı 25 ile zihinden çarpmak demek sayıyı demektir.

Yukarıda verilen boşluğa uygun aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Art arda 2 defa yarısını alıp 2 sıfır eklemek
 B) 1 defa yarısını alıp 1 sıfır eklemek
 C) Art arda 3 defa yarısını alıp 3 sıfır eklemek
 D) Art arda 2 defa katını alıp 2 sıfır silmek

3. $96 \div 2 = 48$

$48 \div 2 = 24$

$24 \div 2 = 12$

Yukarıda verilen işlemi Ece, zihinden çözmüştür.

Buna göre zihinden yapılan işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $96 \div 4$ B) $96 \div 8$
 C) $12 \div 8$ D) 24×4

4.

- I. $200 \div 100 = 2$
 II. $500 \div 10 = 50$
 III. $4200 \div 20 = 210$
 IV. $600 \div 100 = 60$

Yukarıda verilen eşitliklerden hangisinde yanlış işlem yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

5. Bir doğal sayıyı 5 ile zihinden bölmek demek sayıyı demektir.

Yukarıda verilen boşluğa uygun aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) 1 defa yarısını alıp 1 sıfır eklemek
 B) 1 defa 2 katını alıp 1 sıfır silmek
 C) Art arda 2 defa katını alıp 2 sıfır silmek
 D) 10 ile çarpıp yarısını almak

6. $13 \times 10 = 130$

$13 \times 1 = 13$

$130 - 13 = 117$

Yukarıda verilen işlem zihinden yapılmıştır.

Buna göre zihinden yapılan işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 13×11
 B) 13×9
 C) 13×19
 D) 13×101

7. $26 \times 100 = 2600$

$26 \times 10 = 260$

$2600 + 260 = 2860$

Yukarıda verilen işlem zihinden yapılmıştır.

Buna göre zihinden yapılan işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 26×109 B) 26×90
 C) 26×111 D) 26×110

8. $128 \div 2 = 64$

$64 \div 2 = 32$

$32 \div 2 = 16$

Yukarıda verilen işlem zihinden yapılmıştır.

Buna göre zihinden yapılan işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $128 \div 4$ B) $128 \div 2$
 C) 8×16 D) $128 \div 8$

Kısa Kısa

- Çarpma işleminde çarpanlardan biri verilmezse diğer çarpanı bulmak için çarpma işleminin tersi olan bölme işlemi yapılarak bulunur.

Örnek: Aşağıda verilen çarpma işleminde çarpanlardan biri verilmemiştir. Verilmeyeni bulmak için çarpma işleminin tersi olan bölme işlemi uygulanır.

$$\begin{array}{r} ? \rightarrow \text{Çarpan} \\ \times 18 \rightarrow \text{Çarpan} \\ \hline 432 \rightarrow \text{Çarpım} \end{array} \quad \begin{array}{r} 432 \overline{)18} \\ - 36 \overline{)24} = ? \\ \hline 072 \\ - 72 \\ \hline 000 \end{array}$$

Örnek: Aşağıda verilen çarpma işleminde çarpanlardan biri verilmemiştir. Verilmeyeni bulmak için çarpma işleminin tersi olan bölme işlemi uygulanır.

$$\begin{array}{r} 23 \rightarrow \text{Çarpan} \\ \times ? \rightarrow \text{Çarpan} \\ \hline 276 \rightarrow \text{Çarpım} \end{array} \quad \begin{array}{r} 276 \overline{)23} \\ - 23 \overline{)12} = ? \\ \hline 046 \\ - 46 \\ \hline 000 \end{array}$$

Soru: $\square \times 18 = 936$

Yukarıda verilen çarpma işlemine göre boş kutuya aşağıdaki sayılardan hangisi gelmelidir?

- A) 36 B) 48 C) 52 D) 62

Çözüm: Verilmeyeni bulmak için çarpma işleminin tersi olan bölme işlemi uygulanır.

$936 \div 18 = 52$ olacaktır.

Soru: $23 \times \square = 460$

Yukarıda verilen bölme işlemine göre boş kutuya aşağıdaki sayılardan hangisi gelmelidir?

- A) 15 B) 20 C) 25 D) 40

Çözüm: Verilmeyeni bulmak için çarpma işleminin tersi olan bölme işlemi uygulanır.

$460 \div 23 = 20$ olacaktır.

Kısa Kısa

- Bölme işleminde bölünen verilmemişse; $\text{Bölünen} = \text{Bölüm} \times \text{Bölen} + \text{Kalan}$ uygulanır.

Örnek: Aşağıda verilen bölme işleminde bölünen verilmemiştir.

$$\begin{array}{r} A \overline{)22} \\ - 15 \\ \hline 000 \end{array} \quad A = 22 \div 15 = 330$$

Kısa Kısa

- Bölme işleminde bölen verilmemişse;
- Bölünen sayıdan kalan sayı çıkarılır ve sonuç bölüm sayısına bölünür.

Soru: $\begin{array}{r} 95 \overline{)K} \\ - 15 \\ \hline 5 \end{array}$

Yukarıda verilen bölme işleminde bölen sayısı verilmemiştir. Verilmeyen bölen sayısını bulunuz.

Çözüm: Verilmeyeni bulmak için bölünen sayıdan kalan sayı çıkarılır ve sonuç bölüm sayısına bölünür.

$95 - 5 = 90$

$90 \div 15 = 6$ bulunur.

Soru: $\square \div 12 = 35$

Yukarıda verilen bölme işlemine göre boş kutuya aşağıdaki sayılardan hangisi gelmelidir?

- A) 300 B) 340 C) 360 D) 420

Çözüm: Verilmeyeni bulmak için bölüm ile bölen sayıları çarpılır.

$12 \times 35 = 420$ bulunur.

Soru: $150 \div \square = 6$

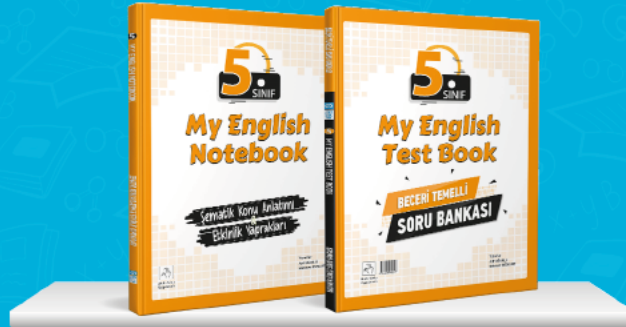
Yukarıda verilen bölme işlemine göre boş kutuya aşağıdaki sayılardan hangisi gelmelidir?

Çözüm: 150 bölünen, \square bölen, 6 bölümdür.

Yani $6 \cdot \square = 150$ 'dir. 150 sayısı 6'ya bölünerek \square bulunur.

$150 \div 6 = 25$ 'tir.

GİRİŞ YAYINLARI

Giriş
Yayınları

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok. Matbaacılar Sitesi
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 20 33 Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0505 099 24 84
www.girisyayinlari.com | girisyayinlari@gmail.com

